

İSMET ÖZEL

Sevgili Cahit Zarifoglu

Kızgın veya sıkıntılı olduğunda bile yüzünde hiç kötücül ifade olmazdı. Bu cümleyi yazışımın onu sevenlere (sevmeveni var mıydı?) şirin görünme gayesi taşımadığını yine onu sevenler bilir. Art niyet taşımadığından emin olarak konuşabileceğiniz ender insanlardan biriydi. Sanatçı kişiliği de bu bakımdan şaşırtıcı sayılmalıdır. Çevresinde hiçbir zaman çoğu sanatçıda gördüğümüz kaprisli, geçimsiz veya kibri çağrıştıran istiklâl havasını estirmemiştir. Buna mukabil mustakil ve sanatçı konumunu her zaman hissettirerek yaşadı.

Üniversite eğitimimiz sırasında hem ayrı şehirlerde, hem de ayrı kamplarda bulduğumuzdan birlikteliğimiz hiç olmadı. Şiirin bir saygınlık ortamı varsa, yalnız orada beraberdik o dönem. Daha sonra kamplarımız ve oturduğumuz şehirler müşterekti. Ankara'da bizim evdeki ilk karşılaşmamızda bana üzerinde Kıbrıs haritası, içinde iki Kıbrıs parası bulunan bir bozuk para çantası armağan etmişti. İstanbul'da bir süre birbirine yakın evlerde oturduk. Nedense bu ayrıntılar şimdi daha bir belirginlik kazanıyor. Bazı kavrayış alanlarında daha derinleşmeye adeta beni icbar ediyor.

Yaşarken "Yaşamak" adlı bir cilt tutanak yayınladı. Bunu bizim kuşağımızdan tek yapan o galiba. Sanki bunu yalnız onun yapması gerekliymiş, sanki buna yalnızca layıkmiş gibi bir duygu taşıyoruz şimdi. Cahit Zarifoglu 1960 sonrası arayışlarının mihverinde duruyor hâlâ. Daha ilk kitabı İşaret Çocukları'nda şiirdeki çok yönlü arayışları kendi gücü oranında bir mecraya sokmayı bilmişti. Bununla kendinden sonra yazmaya başlayan birçok şairi etkiledi. Zarifoglu'nun hayat içindeki arayışları da özgün ve etkileyicidir. Yalnız kendinden daha genç olanların değil, yer aldığı kampta yaşı ondan büyük seçkinlerin de dikkatini çeken bir kişiliği, bir tür "tahtı" vardı. Sezai Karakoç'un ve Fethi Gemuhluoglu'nun Cahit Zarifoglu'ndan sözederken her zaman özenli bir ifade kullandıklarını hatırlıyorum.

Siyasi olayların akış hızının Türkiye'de "insan" meselesini ne ölçüde yalama hale düşürdüğü Cahit Zarifoglu hatırlanınca daha kolay anlaşılıyor. Çünkü Cahit hem şiirini, hem yazdığı çocuk hikâyelerini ve hem de ilişkilerini hâlâ zararını gördüğümüz duygu ve değer erozyonuna muhalif olarak büyütmüş ve geliştirmişti. Anılırken onun her insanda tohumu bulunan özveriye, toksözlülüğe, varoluş sevincine nasıl merhametle kol kanat gerdiğinin unutulmayacağını biliyorum. Onu gülerken de, ağlarken de gördüm. Ne çok şair, ne çok insandı!